

Chambre des Représentants

SESSION 1963-1964

15 JANVIER 1964

PROPOSITION DE LOI

permettant la création d'athénées du soir.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans notre pays, pratiquement toutes les écoles du soir relèvent soit de l'enseignement technique et professionnel, soit de l'enseignement artistique.

Sans vouloir minimiser en quoi que ce soit l'utilité et la valeur de ces branches d'enseignement, il faut cependant convenir que cette situation limite évidemment à l'extrême les possibilités offertes aux personnes qui, tout en travaillant pendant la journée, sont désireuses d'acquérir de nouvelles connaissances et de nouveaux diplômes.

C'est donc en premier lieu pour étendre la gamme des possibilités d'étude offertes aux adultes que nous proposons de créer dans notre pays des écoles du soir dispensant un enseignement moyen général.

Dans de pareils « athénées du soir » seraient enseignées toutes les matières inscrites au programme des athénées et lycées du jour. Le nombre d'heures de cours pourrait néanmoins être plus réduit du fait que l'enseignement y serait donné de façon plus intensive puisque les étudiants manifesteraient une plus grande volonté d'apprendre et, qu'étant plus âgés, ils auraient une plus grande maturité d'esprit et auraient, en outre, déjà acquis une formation que leur aurait donné le travail professionnel, élément qui est loin d'être négligeable.

Dans ces conditions, il serait possible d'envisager d'autoriser pareils établissements d'enseignement moyen à décerner des certificats homologués ou agréés d'humanités complètes ayant la même valeur que ceux délivrés par les écoles correspondantes du jour et permettant notamment l'accès à l'enseignement supérieur.

Par ailleurs, l'existence d'athénées du soir permettrait la réorientation d'un certain nombre de porteurs du diplôme d'humanités d'une section déterminée qui voudraient acquérir la formation dispensée par une autre section, afin de poursuivre d'autres études supérieures que celles auxquelles ils se destinaient au moment, où enfant encore, ils ont dû faire choix de leur section à l'athénée ou lycée.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1963-1964

15 JANUARI 1964

WETSVOORSTEL

strekkende tot het oprichten
van athenea voor avondonderwijs.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In ons land hangen bijna alle avondschoolen af van het technisch en beroepsonderwijs of van het kunstonderwijs.

Zonder ook maar in het minst het nut en de waarde van deze onderwijstakken te willen geringschatten, dient nochtans te worden erkend dat daardoor de mogelijkheden ten zeerste worden beperkt voor de personen die overdag werken en tevens nieuwe kennis en nieuwe diploma's willen verwerven.

Het is dus in de eerste plaats om de waaier van de studiemogelijkheden voor volwassenen uit te breiden dat wij het voorstel doen, in ons land avondschoolen op te richten, waarin een algemeen middelbaar onderwijs wordt verstrekt.

In dergelijke « avondathenea » zou gans de leerstof worden onderwezen, die voorkomt op het programma van de athenea en lycea voor dagonderwijs. Het aantal lessen zou niettemin kunnen worden beperkt, daar het onderwijs er intenser zou zijn, aangezien de studenten er een grotere leerzucht zouden aan de dag leggen en zij, wegens hun meer gevorderde leeftijd, geestelijk rijper zouden zijn en door de niet te onderschatten factor van hun beroepsarbeid ook reeds een zekere vorming zouden hebben genoten.

Onder die voorwaarden kan men de mogelijkheid overwegen deze inrichtingen voor middelbaar onderwijs te machtigen om gehomologeerde of erkende getuigschriften van volledige humanoria uit te reiken, die dezelfde waarde bezitten als die, welke worden afgeleverd door de overeenkomstige scholen voor dagonderwijs en met name toegang tot het hoger onderwijs verlenen.

Anderzijds, zouden dergelijke avondathenea een nieuwe oriëntering mogelijk maken voor een zeker aantal houders van een humanioradiploma van een bepaalde afdeling, die de in een andere afdeling verstrekte vorming wensen te verwerven om andere hogere studiën voort te zetten dan die, welke zij als kind bij het bepalen van hun atheneum- of lyceumafdeling hadden gekozen.

Enfin, notre proposition permettrait de réaliser une véritable démocratisation de notre enseignement secondaire supérieur, ce qui est loin d'être chose faite. D'ailleurs, le succès sans cesse grandissant des cours par correspondance qu'organise le Ministère de l'Éducation nationale et de la Culture constitue la preuve la plus évidente du besoin que tend à satisfaire notre proposition.

Il va de soi que celle-ci se borne à indiquer les principes généraux.

L'article premier autorise le Roi à créer des athénées du soir.

Parallèlement, l'article 2 autorise le Roi à fixer les conditions auxquelles auront à satisfaire les athénées du soir créés par d'autres pouvoirs publics ou par des personnes privées. Bien entendu, il faudra s'inspirer en l'espèce des principes arrêtés par le Pacte scolaire, tout en évitant le gaspillage des deniers publics par la fixation de minima raisonnables de population scolaire.

L'article 3 traite des programmes d'études et de la durée de celles-ci.

Enfin, l'article 4 prévoit l'équivalence des diplômes délivrés par les athénées du jour et du soir.

Quant au financement des athénées du soir dont la création est proposée, il y a lieu de faire observer que, grosso modo, les dépenses de l'enseignement du soir sont fonction du nombre total des élèves. Or, notre proposition ne provoquera probablement pas un accroissement du chiffre global des étudiants du soir. En effet, elle permettra en fin de compte une meilleure orientation de ceux-ci grâce à un élargissement de l'éventail des possibilités. On peut donc en conclure que notre proposition n'entraînera pas de nouvelles dépenses.

Ten slotte zou door ons voorstel een werkelijke democratisering van ons hoger middelbaar onderwijs in de hand worden gewerkt: dit doel is immers op verre na niet bereikt. De steeds stijgende bijval van de door het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur georganiseerde cursussen per briefwisseling bewijst trouwens ten overvloede dat dit voorstel aan een behoefte beantwoordt.

Het spreekt vanzelf dat ons wetsvoorstel zich ertoe beperkt algemene beginselen te schetsen.

Door het eerste artikel wordt de Koning gemachtigd athenea voor avondonderwijs op te richten.

Evenzo wordt de Koning, bij artikel 2, gemachtigd om de voorwaarden te bepalen, waaraan de door de andere overheidslichamen of door particulieren opgerichte athenea voor avondonderwijs zullen moeten voldoen. Welverstaan zal men zich hier door de beginselen van het Schoolpact dienen te laten leiden, doch tevens de verspilling van overheidsmiddelen moeten voorkomen door redelijke minimumcijfers inzake schoolbevolking vast te stellen.

In artikel 3 wordt gehandeld over de leerplannen en de duur van de studiën.

Ten slotte voorziet artikel 4 in de gelijkwaardigheid van de door de athenea voor avond- en voor dagonderwijs uitgereikte diploma's.

Wat de financiering betreft van de voorgestelde athenea voor avondonderwijs, zij opgemerkt dat de kosten van avondonderwijs grosso modo afhangen van het totaal aantal leerlingen. Ons voorstel nu zal dit aantal waarschijnlijk niet doen toenemen. Uiteindelijk zal het immers een betere oriëntering mogelijk maken door het aantal mogelijkheden uit te breiden. De gevolgtrekking dat ons voorstel geen nieuwe uitgaven met zich zal brengen is derhalve verantwoord.

P. DELFORGE.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Le Roi crée, là où le besoin s'en fait sentir, des athénées du soir.

Art. 2.

Le Roi fixe les conditions d'agrégation et de subventionnement des athénées du soir créés par des provinces, des communes et des personnes privées.

Art. 3.

Les athénées du soir visés aux articles 1er et 2 dispensent un enseignement général dont les programmes d'études comportent toutes les branches qui font l'objet d'épreuves à subir devant le jury central de l'enseignement secondaire supérieur.

Le Roi fixe la durée des études ainsi que le nombre d'heures consacrées aux différentes matières inscrites aux programmes d'études visés à l'alinéa précédent, durée et nombre qui peuvent être inférieurs à ceux prévus dans les athénées du jour.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

De Koning richt athenea voor avondonderwijs op, daar waar daaraan behoefte bestaat.

Art. 2.

De Koning bepaalt de voorwaarden tot erkenning van en tot toelagenverlening aan athenea voor avondonderwijs, die door de provincies, de gemeenten en de particulieren worden opgericht.

Art. 3.

De in de artikelen 1 en 2 bedoelde athenea voor avondonderwijs verstrekken een algemeen onderwijs, waarvan de leerplannen alle vakken behelzen, waarvoor examen wordt afgelegd voor de centrale examencommissie voor het hoger middelbaar onderwijs.

De Koning stelt de duur van de studiën vast alsmede het aantal uren dat zal worden besteed aan de verschillende vakken, die voorkomen op de in het vorige lid bedoelde leerplannen. Deze duur en dit aantal mogen minder bedragen dan die vastgesteld in de athenea voor dagonderwijs.

Art. 4.

Les athénées du soir délivrent des diplômes équivalents à ceux décernés par les athénées du jour.

Ces diplômes sont soumis, dans les conditions à déterminer par le Roi, au jury d'homologation ou au jury d'agrération, selon le cas.

19 décembre 1963.

Art. 4.

De athenea voor avondonderwijs reiken diploma's uit die gelijkwaardig zijn met die afgeleverd door de athenea voor dagonderwijs.

Deze diploma's worden, onder de door de Koning te bepalen voorwaarden, naar gelang van het geval, aan de homologatie- of aan de erkenningscommissie voorgelegd.

19 december 1963.

P. DELFORGE,
F. VAN DOORNE,
M. PIRON,
M. DESTENAY.